

derne savnede Forstaaelse af Betydningen af at eje et Talerør for deres Ønsker.

En stor Fejl var det, at Tidsskriftet ikke lige straks blev gjort til Medlemsblad for D. K. Foreningen havde den Gang henved 600 Medlemmer og var i jævn Stigning. Derved havde det opnaaet mere Betydning og en fastere Grundvold. Først 21 Aar senere, i 1906, er dette Skridt foretaget, og det er netop efter den Tid, at »Kv. og Sf.« har taget Fart.

Men de beskedne Kaar, hvor man i alt var henvist til Offervilligheden, førte dog det Gode med sig, at Bladet blev en virkelig Skole for mange, som stod med uklare Tanker om den ny Tidsbevægelse og trængte til at faa dem udformede. Man behøver blot at sammenligne de nyere Aargange med de ældre for at se, hvor meget mere klart, koncist og maalbevidst Medarbejderne i Almindelighed nu skriver mod den Gang.

For de første Redaktører maa Arbejdet have været temmelig svært. Det var jo at bygge paa bar Bund. Men en stor Støtte havde de i Kirstine Frederiksen, der var Sjælen og Drivkraften i det hele. Mange af de bedste Bidrag er fra hendes Haand. Det skyldtes hendes Initiativ, at mange af de vigtigste Sager blev tagne op. Selv om hendes Navn ikke fandtes der, var hun altid nær knyttet til Redaktionen. Mange Gange havde den, der skrives disse Linier, Lejlighed til at se, hvor dyb en Kærlighed hun nærrede til denne Kvindesagens »raabende Røst«. Saa længe hun aandede, maatte den ikke blive tavs.

*

Det var med et lidt svævende Program, at »Kv. og Sf.« i 1885 begyndte at udkomme. Hvad det gule Hæfte vilde var:

1) at give Oplysninger om Kvindens Stilling her hjemme,

2) at bringe Breve og Meddelelser fra alle civiliserede Lande om Sagens Stilling dér,

3) at underkaste Spørgsmaalene en alsidig Drøftelse, og endelig

4) at bringe Forslag til Reformer, der paa bedste Maade kan stemme med vore hjemlige Forhold.

Det var gennem de Diskussionsmøder, som D. K. havde foranstaltet rundt om i Landet, at man havde erfaret en voksende Interesse for Kvindesagen. Paa den anden Side havde man gjort sig klart, at der trængtes til at faa disse Spørgsmaal besvarede: Hvad forlanger Kvindesagens Venner, og med hvilken Ret forlanger de det?

For at tilfredsstille denne Trang og give Kvinderne en Lejlighed til at udtale sig var det, at »Kvinden og Samfundet« fremkom.

Som man af det valgte Navn vil kunne se, var det Kvindens Stilling som Samfundsmedlem, man især vilde sætte under Debat. I de første Aargange kommer dette dog kun lejlighedsvis frem. Det er Kvindens Stilling i *Hjemmet*, der samler Interessen. I Forholdene mellem Ægtefolk, saavel som mellem Herskab og Tyende fandtes vanskelige Skær at klare. Vel havde Loven allerede givet Hustruen Ret til hvad hun selv erhvervede, men Lovens Fortolkning voldte nogen Vanskelighed. Hustruens formueretslige Stilling i det hele, hendes Medbestemmelsesret over Børnene, er Spørgsmaal, som atter og atter drøftes. Meningerne er delte; men Diskussionen gaar sindig og rolig sin Gang lige til der i den 3. Aarg. optages et Emne, der virker som Gnisten i en Krudttønde.

Det er Sædelighedssagen.

Frk. E. Grundtvig lægger for med en Artikel om *Erotik og Kvinden* i Anledning af Stella Cleves den Gang saa meget omtalte *Pyrrhussejre*. Dette var dog blot en lille Forløber, som viste, hvilket Standpunkt Danmarks eneste Kvindeorgan indtog til de opdukkende Meninger om Kvindens saakaldte Frigørelse i kønslig Henseende. Hansken kastedes af Mærket G.